

Osaan ja uskallan - ohjausosaamista kehittämässä

Hakulinen-Enroos Helena, THM, koulutussuunnittelija, Keski-Suomen sairaanhoitopiiri
Laitinen-Väänänen Sirpa, TtT, yliopettaja, JAMK, ammatillinen opettajakorkeakoulu
Vänskä Kirsti, TtT, yliopettaja, JAMK, ammatillinen opettajakorkeakoulu
Kauppila Päivi, KM, koulutussuunnittelija, JAMK, ammatillinen opettajakorkeakoulu

Kuvaamme esityksessämme Keski-Suomen sairaanhoitopiirin ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun ammatillisen opettajakorkeakoulun yhteistyössä toteuttamaa ohjausosaamisen kehittämisprosessia. Kehittämistyön taustalla oli sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten kokemus ohjausosaamisen kehittämistarve, johon rakensimme koulutusmallin. Koulutuskokonaisuus muodostui opintopisteytetyistä ohjausosaamista syventävistä koulutusmoduuleista. Moduulien teemoina olivat ohjausosaamisen perusteet, potilas- ja asiakasohjauksen kehittäminen, nuoremman kollegan ohjaus ja ryhmäohjaus.

Esityksessämme kuvaamme yhden monialaisesti ja alueellisesti toteutetun Ohjausosaamisen perusteet -koulutuksen. Koulutuskokonaisuus sisälsi orientoivan ennakkotehtävän, neljä puolenpäivän mittaista lähipäivää, joita yhdisti päivien teemoihin suuntaavat oppimistehtävät sekä reaktiivisen ja viivästetyn palautteen. Koulutuksessa yhdistyi ohjausosaamiseen liittyvä teoria, käytäntö ja osallistujien kokemustieto. Koulutus rakentui seuraaville periaatteille: osallistavat ja toiminnalliset menetelmät, oman ohjaajuuden reflektointi, vertaisohjaus ja vertaispalaute sekä yhteisöllisyys ja ryhmän merkitys kokemusten jakamisessa.

Osallistajat kokivat näkemystensä ohjauksesta muuttuneen ohjattavakeskeisemmiksi. Osallistajat kokivat myös saaneensa uusia ohjausmenetelmiä käytännön työhönsä. Monialainen ryhmä koettiin merkitykselliseksi ohjauskäytänteiden ja kokemusten jakamisessa. Koulutus auttoi osallistujia tunnistamaan omaa ohjausosaamistaan ja kehittämään sitä. Viivästetyn palautteen perusteella näyttäisi siltä, että osaaminen on siirtynyt arjen ohjaustilanteisiin. Koulutuksen merkitys näyttäytyi ennen kaikkea osallistujien ammatillisen identiteetin vahvistumisena ja voimaantumisenä. Nämä tukevat sosiaali- ja terveysalan ammattilaisen toimijuutta ja auttaa häntä jaksamaan työelämän jatkuvassa muutoksessa. Ohjausosaaminen on sosiaali- ja terveysalan ammattilaisen ydinosaamista ja sosiaalista pääomaa, jota ei muuttuva toimintaympäristö murena.